

LASKAVÝ SLOH - MEZINÁRODNÍ DEN LASKAVOSTI

Co materiál obsahuje?

- o pracovní listy s podněty k psaní na téma #jsemlaskavec:
 - **Dopis, který nebyl nikdy odeslán**
 - **Úvaha o sebelásce**
 - **Laskavost versus sociální síť** (článek)
 - **Jak být k sobě laskavější?** (článek s radami)
 - **Příběh o laskavosti** - 5 variant
 - Žáci píší příběh, jehož konec je již rozhodnutý – celkem pět závěrečných vět.
- o metodické tipy ke každému pracovnímu listu

Jak s materiálem pracovat?

- Listy stačí vytisknout či promítnout/poslat žákům na např. Classroom. Ideální jako závěrečná slohová práce ke slohovému útvaru, také jako volné psaní – dejte žákům téma na výběr! 😊
- Materiál lze využít jako samostatnou hodinu slohové výchovy, ale také jako nabídku aktivit, ze kterých si učitel vybere podle věku a aktuálního rozpoložení třídy. Jednotlivé úkoly je možné zadat jako samostatnou slohovou práci, krátké psaní na začátku hodiny nebo jako delší práci, ke které se žáci následně vrátí.

Tento materiál jsem vytvořila pro happening #jsemlaskavec, který vede děti k laskavým skutkům a šíření radosti kolem sebe. Více o projektu najdete na jsemlaskavec.cz.

Organizátorem happeningu je Učitelnice.

Nezapomeňte mě sledovat na sítích a poslat mi fotky, jak materiál používáte! 😊

cestinarkatyna@gmail.com

[@cestinarka_tyna](https://www.instagram.com/cestinarka_tyna)

METODIKA

Dopis, který nebyl nikdy odeslán

- *doporučený čas*: 20–30 minut
- *vhodná forma*: samostatná práce → dobrovolné sdílení
- Před psaním je dobré se žáky krátce promluvit o tom, že dopis nemusí být adresován skutečné osobě. Žáci si mohou vytvořit fiktivního adresáta i celou situaci.
- U tohoto úkolu bych žáky nenutila dopis číst nahlas. Někteří mohou zvolit velmi osobní téma a je důležité, aby měli možnost nechat si text pouze pro sebe. Pokud chcete zařadit sdílení, můžete místo čtení celých dopisů nechat žáky říct například jednu větu o tom, komu by svůj dopis adresovali a stručný důvod proč.
- *Tip z praxe*: U mladších žáků může pomoci nabídnout konkrétní možnosti, komu lze dopis napsat – kamarádovi, rodiči, učiteli, sourozenci, budoucímu já nebo třeba člověku, kterého vůbec neznají.

Dopis, který nebyl nikdy odeslán

Představ si, že máš možnost napsat dopis, který si jeho adresát možná nikdy nepřečte. Přesto víš, že je důležité napsat právě ta slova, která dosud zůstávala nevyřčená. Napiš dopis člověku, kterému chceš poděkovat, omluvit se, dodat odvalu nebo třeba jen vyjádřit své uznání. Dopis může vycházet ze skutečné události, ale stejně dobře si můžeš celý příběh vymyslet.

• Nezapomeň dodržet formální stavbu dopisu – oslovení, úvod, střed, závěr a rozloučení.

UČITELNICE #JSEM LASKAVEJ

Úvaha o sebelásce

- *doporučený čas*: 30–45 minut
- *vhodná forma*: samostatná práce, případně krátká společná diskuze před psaním
- Před samotným psaním doporučuji věnovat několik minut společnému zamyšlení nad otázkou, co vlastně znamená být laskavý sám k sobě. Žáci často sebelásku automaticky spojují pouze se vzhledem nebo péčí o sebe. Je proto užitečné ukázat jim i jiné podoby, například schopnost odpustit si chybu, odpočinout si, říct „ne“ nebo přijmout vlastní nedokonalost.
- *Tip z praxe*: U úvahy je dobré žáky upozornit, že nemají pouze odpovídat na otázky ze zadání. Ty slouží jako odrazový můstek. Cílem je vytvořit souvislý text, ve kterém vlastní názor vysvětlí, zdůvodní a případně podpoří konkrétními příklady.
- Po dokončení lze vybrat několik anonymních myšlenek a společně diskutovat o tom, zda se názory třídy v něčem liší.

Úvaha o sebelásce

Když se řekne laskavost, většina z nás si představí pomoc druhým, milá slova nebo dobré skutky. Méně často ale přemýšlíme nad tím, jak se chováme sami k sobě. Dokážeme si odpustit chybu? Umíme se pochválit? Nebo jsme sami sobě největšími kritiky? Zamyšl se nad tím, co pro tebe znamená být laskavý sám k sobě. Myšlí si, že je sebeláska důležitá? Kde podle tebe vede hranice mezi zdravou sebeláskou a sobectvím? Může být člověk laskavý k ostatním, pokud není laskavý sám k sobě? *Nemáme žádnou správnou odpověď – sebeláska znamená pro každého něco jiného.*

UČITELNICE #JSEM LASKAVEJ

METODIKA

Laskavost versus sociální síť

- *doporučený čas:* 30–45 minut
- *vhodná forma:* krátká diskuze → samostatné psaní → sdílení
- Téma je vhodné nejprve otevřít krátkou otázkou: „Řekli bychom člověku do očí to samé, co mu napíšeme do komentáře?“ Následná diskuze může žákům pomoci uvědomit si, jak moc prostředí sociálních sítí ovlivňuje naše chování.
- Při psaní článku je vhodné žáky upozornit na rozdíl mezi článkem a úvahou. Článek by měl být určen konkrétnímu čtenáři a měl by ho něčím zaujmout. Žáci proto mohou pracovat s titulkem, otázkou v úvodu, konkrétní situací nebo příkladem z běžného života.
- Tip z praxe: Pokud nechcete otevírat konkrétní zkušenosti žáků se sociálními sítěmi, pracujte raději s modelovými situacemi. Je tak možné diskutovat o tématu bez toho, aby se někdo musel podělit o osobní zkušenost.

Laskavost versus sociální síť

Napiš článek do školního časopisu, ve kterém se zamyslíš nad tím, jakou roli hraje laskavost v online prostředí. Měla by podle tebe platit stejná pravidla slušného chování na internetu jako v běžném životě? Jak může každý z nás přispět k tomu, aby byly sociální sítě příjemnějším místem?

Ve svém článku můžeš odpovídat například na tyto otázky:

- Proč lidé někdy píšou na internetu věci, které by osobně neřekli?
- Jak mohou slova na sociálních sítích ovlivnit druhé?
- Co může udělat každý z nás pro to, aby bylo online prostředí laskavější?
- Myslí si, že mají sociální sítě více výhod, nebo nevýhod?

UČITELNICE #JSEMILASKAVEJ

Jak být k sobě laskavější?

Být laskavý neznamená pomáhat jen ostatním. Důležité je umět projevit pochopení i sám sobě – například když se nám něco nepovede, uděláme chybu nebo se nechtíme dobře.

Tvým úkolem je napsat návod, který poradí vrstevníkům, jak mohou být ve svém každodenním životě laskavější sami k sobě.

Zamysli se například nad těmito otázkami:

- Jak reagovat, když uděláme chybu?
- Proč je důležité umět odpouštět?
- Jak si dodat odváhu, když se něco nedaří?
- Proč bychom se neměli neustále porovnávat s ostatními?

UČITELNICE #JSEMILASKAVEJ

Jak být k sobě laskavější?

- *doporučený čas:* 20–30 minut
- *vhodná forma:* samostatná práce → vzájemné sdílení tipů
- U tohoto úkolu je dobré žáky upozornit, že nemají psát obecné rady typu „měj se rád/a“ nebo „buď šťastný/á“. Jejich cílem je vytvořit konkrétní a prakticky využitelný návod, který by mohl pomoci někomu v jejich věku.
- Můžete je vyzvat, aby si představili kamaráda, který na sebe bývá příliš přísný. Jakou radu by mu dali? Co by mu doporučili udělat ve chvíli, kdy se mu něco nepovede?
- Tip z praxe: Po dokončení můžete nechat žáky ve dvojicích přečíst si své návody a vybrat z nich jednu radu, kterou by sami chtěli vyzkoušet. Tím se z psaní stane zároveň krátká reflexe celého tématu.

METODIKA

Příběh o laskavosti

- *doporučený čas*: 25–40 minut
- *vhodná forma*: samostatná práce, případně práce ve dvojicích při plánování
- Tato aktivita je skvělá pro žáky, kteří mají problém začít psát. Pevně daná poslední věta jim poskytne opěrný bod a zároveň jim nechá velký prostor pro vlastní fantazii.
- Před psaním můžete společně vyzkoušet jeden příklad: přečtete si pouze poslední větu a nechte žáky navrhnout, co se muselo stát těsně před ní. Teprve potom začnou plánovat celý příběh.
- Tip z praxe: Upozorněte žáky, že poslední věta nemá být pouze „přilepená“ na konec příběhu. Celý děj by měl přirozeně směřovat k jejímu významu. Po dokončení lze přečíst několik různých příběhů se stejnou závěrečnou větou a ukázat, jak odlišně ji každý autor uchopil.

Příběh o laskavosti

Každý příběh má svůj začátek, zápletku i konec. Tentokrát ale začneš úplně obráceně – dostaneš pouze poslední větu.

Tvým úkolem je napsat příběh, který z této věty logicky povede. Zamysli se nad tím:

- Co se stalo předtím?
- Kdo je hlavní postavou?
- Jaký problém nebo situaci řešíš?
- Proč právě touto větou příběh končí?

Poslední věta tvého příběhu musí začít beze změny!

A tehdy jsem pochopil(a), že i obyčejná slova mohou změnit násti den.

UČITELNICE

#JSEMILASKAVE

Mé další tipy:

Pokud chcete materiál využít jako jednu vyučovací hodinu, doporučuji nechat žáky nejprve krátce diskutovat o tom, co pro ně znamená laskavost. Poté jim nabídnout jednotlivá zadání a nechat je vybrat si podle toho, který slohový útvar je jim nejbližší.

Alternativou je rozdělit materiál do více hodin a postupně se věnovat různým podobám slohového vyjadřování – vypravování, dopisu, úvaze, článku a návodu.

Při práci se žáky se mi osvědčuje:

- nechat žáky vybírat si téma, pokud to charakter úkolu umožňuje – vlastní volba často vede k mnohem osobnějším a kvalitnějším textům
- před psaním věnovat několik minut brainstormingu, ať už např. ve dvojicích či ústně jako celá třída
- připomenout, že první verze textu nemusí být dokonalá – důležitější je nejprve dostat myšlenky na papír
- při hodnocení sledovat nejen jazykovou správnost, ale také obsah, originalitu myšlenek a práci se slohovým útvarem
- u osobnějším témat respektovat, že žák nemusí sdílet svůj text s ostatními
-

Materiál tak nemusí sloužit pouze jako jednorázová aktivita k Mezinárodnímu dni laskavosti, jednotlivá zadání lze využít i během běžné výuky slohu, například při procvičování konkrétních slohových útvarů.

Šťastné psaní! 😊

Dopis, který nebyl nikdy odeslán

Představ si, že máš možnost napsat dopis, který si jeho adresát možná nikdy nepřečte. Přesto víš, že je důležité napsat právě ta slova, která dosud zůstávala nevyřčená.

Napiš dopis člověku, kterému chceš poděkovat, omluvit se, dodat odvalu nebo třeba jen vyjádřit své uznání.

Dopis může vycházet ze skutečné události, ale stejně dobře si můžeš celý příběh vymyslet.

- Nezapomeň dodržet formální stavbu dopisu – oslovení, úvod, stat', závěr a rozloučení.

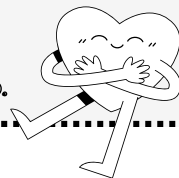

Úvaha o sebelásce

Když se řekne laskavost, většina z nás si představí pomoc druhým, milá slova nebo dobré skutky. Méně často ale přemýšlíme nad tím, jak se chováme sami k sobě. Dokážeme si odpustit chybu? Umíme se pochválit? Nebo jsme sami sobě největšími kritiky?

Zamysli se nad tím, co pro tebe znamená být laskavý sám k sobě. Myslíš si, že je sebeláska důležitá? Kde podle tebe vede hranice mezi zdravou sebeláskou a sobectvím? Může být člověk laskavý k ostatním, pokud není laskavý sám k sobě?

Neexistuje jediná správná odpověď – sebeláska znamená pro každého něco jiného.

Laskavost versus sociální sítě

Napiš článek do školního časopisu, ve kterém se zamyslíš nad tím, jakou roli hraje laskavost v online prostředí. Měla by podle tebe platit stejná pravidla slušného chování na internetu jako v běžném životě? Jak může každý z nás přispět k tomu, aby byly sociální sítě příjemnějším místem?

Ve svém článku můžeš odpovědět například na tyto otázky:

- Proč lidé někdy píší na internetu věci, které by osobně neřekli?
- Jak mohou slova na sociálních sítích ovlivnit druhé?
- Co může udělat každý z nás pro to, aby bylo online prostředí laskavější?
- Myslíš si, že mají sociální sítě více výhod, nebo nevýhod?

Jak být k sobě laskavější?

Být laskavý neznamena pomáhat jen ostatním. Důležité je umět projevít pochopení i sám sobě - například když se nám něco nepovede, uděláme chybu nebo se necítíme dobře.

Tvým úkolem je napsat návod, který poradí vrstevníkům, jak mohou být ve svém každodenním životě laskavější sami k sobě.

Zamysli se například nad těmito otázkami:

- Jak reagovat, když uděláme chybu?
- Proč je důležité umět odpočívat?
- Jak si dodat odvalu, když se něco nedaří?
- Proč bychom se neměli neustále porovnávat s ostatními?

Tvým úkolem je napsat příběh, který k této větě logicky povede. Zamysli se nad tím:

- Co se stalo předtím?
- Kdo je hlavní postavou?
- Jaký problém nebo situaci řešila?
- Proč právě touto větou příběh končí?

Poslední věta tvého příběhu musí zůstat beze změny!

UČ!TELNICE

#JSEMLASKAVEC

Tvým úkolem je napsat příběh, který k této větě logicky povede. Zamysli se nad tím:

- Co se stalo předtím?
- Kdo je hlavní postavou?
- Jaký problém nebo situaci řešila?
- Proč právě touto větou příběh končí?

Poslední věta tvého příběhu musí zůstat beze změny!

UČ!TELNICE

#JSEMLASKAVEC

Tvým úkolem je napsat příběh, který k této větě logicky povede. Zamysli se nad tím:

- Co se stalo předtím?
- Kdo je hlavní postavou?
- Jaký problém nebo situaci řešila?
- Proč právě touto větou příběh končí?

Poslední věta tvého příběhu musí zůstat beze změny!

UČ!TELNICE

#JSEMLASKAVEC

Příběh o laskavosti

Každý příběh má svůj začátek, zápletku i konec. Tentokrát ale začneš úplně obráceně – dostaneš pouze poslední větu.

Tvým úkolem je napsat příběh, který k této větě logicky povede. Zamysli se nad tím:

- Co se stalo předtím?
- Kdo je hlavní postavou?
- Jaký problém nebo situaci řešila?
- Proč právě touto větou příběh končí?

Poslední věta tvého příběhu musí zůstat beze změny!

Nikdy bych nevěřil(a), že právě tenhle okamžik si budu pamatovat ještě za mnoho let.

Tvým úkolem je napsat příběh, který k této větě logicky povede. Zamysli se nad tím:

- Co se stalo předtím?
- Kdo je hlavní postavou?
- Jaký problém nebo situaci řešila?
- Proč právě touto větou příběh končí?

Poslední věta tvého příběhu musí zůstat beze změny!

UČ!TELNICE

#JSEMLASKAVEC